

Myndigheten för yrkeshögskolan

Information till vägledare

Ladda ner pdf-filer eller beställ informationsmaterial om våra utbildningsformer på vår webbplats myh.se, under "För dig som är vägledare".

Varje utbildningsform har en egen webbplats:

- Yrkehögskolan.se
- Konstkulturutbildning.se
- Blitolk.nu

Om ni vill beställa material, skicka e-post till webb@myh.se.

För frågor, se vår kunskapsbank fragor.myh.se.

Dagens agenda: myndighetens utbildningsformer och uppdrag

Idag kommer vi att prata om:

Yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan

Utbildningar som svarar mot arbetslivets behov eller smala yrkesområden som leder till förvärvsarbete eller ny nivå inom yrket.

Konst- och kulturutbildningar

- Högskoleförberedande inom det konstnärliga området
- Yrkesinriktade inom det konstnärliga och kulturella området, samt utbildningar inom kulturarvsområdet

Tolkutbildningar inom folkbildningen

Innefattar yrkesrollerna kontakttolk, teckenspråkstolk och dövblindtolk samt skrivtolk.

Validering och SeQF

Myndighetens uppdrag som innefattar validering samt kvalifikationsramverket SeQF som beskriver och nivåplacerar kvalifikationer.

konst & kultur utbildning

- Är högskoleförberedande inom det konstnärliga området
- Är yrkesinriktade inom det konstnärliga och kulturella området samt innefattar även utbildningar inom kulturarvsområdet
- Har studerandeavgifter (varierande)
- Berättigar ofta till studiestöd (CSN)
- Ges av privata anordnare (ca 50)

- Sökande är behöriga om de har genomgått gymnasieskola, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning
- Sökande kan även vara behöriga om de på annat sätt bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen
- Vissa utbildningar ställer även krav på särskilda förkunskaper
- Ofta används arbetsprover eller auditions
- Läs mer om ansökan och antagning på webbplatsen konstkulturutbildning.se/om-ansokan-och-behorighet

Högskoleförberedande inom det konstnärliga området:

- Konstnärlig grund
- Metall-, textil- eller keramisk formgivning
- Arkitekturutbildning

Utbildningar inom kulturarvsområdet:

- Folkmusik på nyckelharpa eller fiol
- Slöjd och hantverk
- Textilhantverk sömnad

Yrkesförberedande inom det konstnärliga och kulturella området:

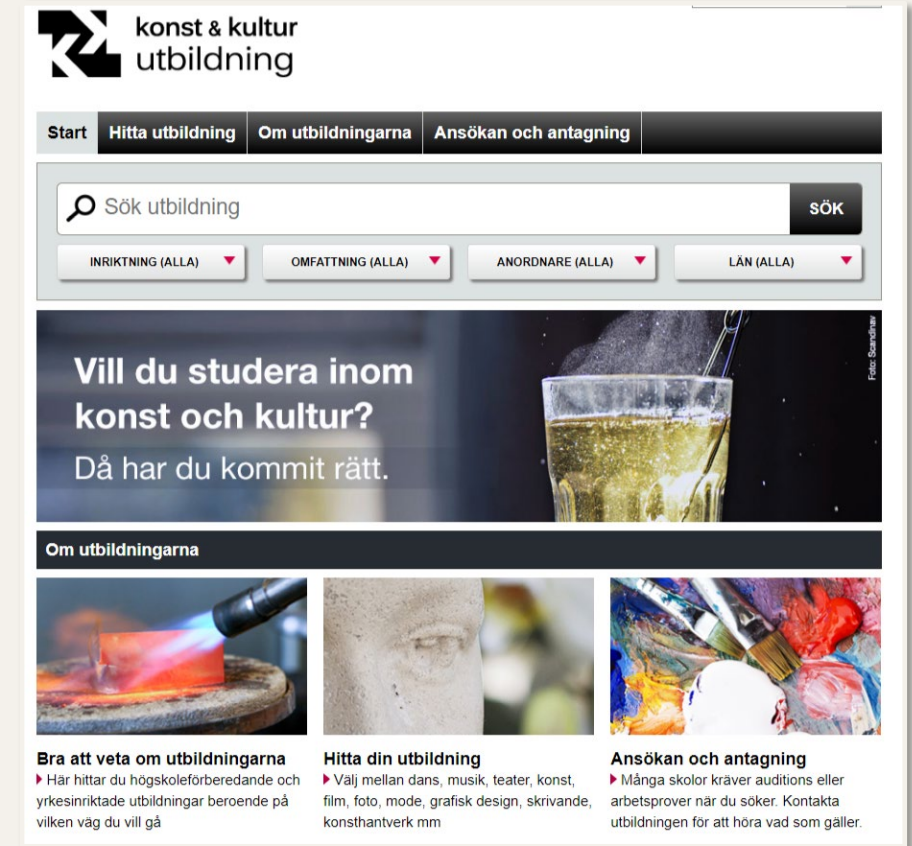
- Musikal
- Dans
- Performing Arts
- Grafisk Design/Reklam
- Copywriting

På webbplatsen kan man söka bland de tillgängliga utbildningarna och få länkar till respektive anordnare.

Inriktningar på utbildningarna:

- Medieproduktion och skrivande
- Design, formgivning och mode
- Musik och scenkonst
- Konsthantverk
- Konst
- Övrigt

BLITOLK

Yrkesroller inom tolkområdet:

- Kontakttolk
- Teckenspråkstolk och dövblindtolk
- Skrivtolk

Utbildningar till tolk:

- Sammanhållen grundutbildning till kontakttolk: pågår under ett år
- Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning: pågår under 3 respektive 4 år
- Skrivtolkutbildning: pågår under ett år

Det finns även kurser samt möjlighet att validera tidigare erfarenheter. Tolkutbildning finns också som försöksverksamhet inom yrkeshögskolan.

Utbildningarna kan ha avgifter och kan vara studiemedelsberättigande.

Webbplatsen blitolk.nu innehåller information om utbildningarna och länkar till de olika anordnarna (skolorna).

A screenshot of the blitolk.nu website. The header features the BLITOLK logo and a navigation menu with links: Start, Aktuellt, Kontakttolk, Teckenspråks- och dövblindtolk, Skrivtolk, and Kontakt. The main content area has a heading "Utbilda dig till professionell tolk" followed by a subheading "Du arbetar med kommunikation mellan människor med samhället som din arbetsplats." Below this is a teal banner with the text "Det finns lediga platser till kontakttolkutbildningarna med start under våren!". The page is divided into three columns, each with a photo and a description of a training program: "Utbildning till kontakttolk", "Utbildning till teckenspråks- och dövblindtolk", and "Utbildning till skrivtolk".

Utbilda dig till professionell tolk
Du arbetar med kommunikation mellan människor med samhället som din arbetsplats.

Det finns lediga platser till kontakttolkutbildningarna med start under våren!

Utbildning till kontakttolk
I Sverige ökar behovet av professionella kontakttolkar. Arbetsmarknaden är god för dig som har utmärkta kunskaper i svenska och ett främmande språk.

Utbildning till teckenspråks- och dövblindtolk
Du arbetar med kommunikation mellan människor. Det finns en ökad förfrågan på tolkar som behärskar flera språk.

Utbildning till skrivtolk
Som skrivtolk arbetar du med människor och språk. Samhället är din arbetsplats och du har en viktig samhällsfunktion. Behovet av skrivtolk ökar stadigt.

- Ansökan sker med antagningsprov
- Ansökan sker på anordnarens/skolans webbsida och eventuella frågor ställs direkt till anordnarna

Yrkeshögskolan

Utbildningarna är:

- Avgiftsfria, med enstaka undantag
- Berättigar till studiestöd (CSN)
- Olika utbildningsanordnare

Omfattning:

- Utbildningarna består av en eller flera kurser
- Program är minst 100 YH-poäng
- Kurser är upp till 99 YH-poäng
- 5 YH-poäng = en veckas heltidsstudier

Kvalifikationer som utbildningarna leder till:

- Utbildningsbevis
- Yrkeshögskoleexamen
- Kvalificerad yrkeshögskoleexamen

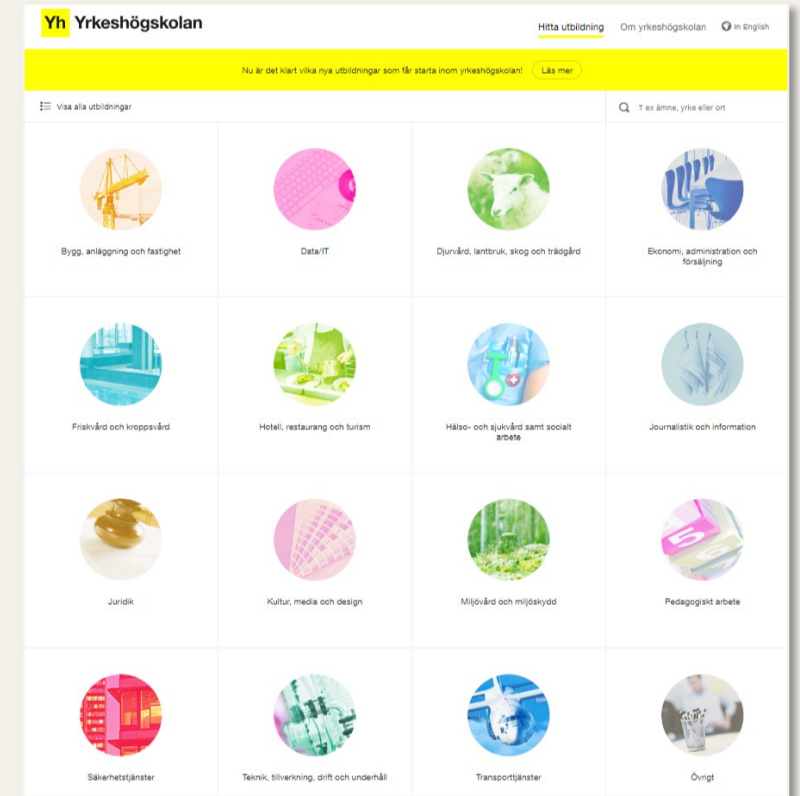
Utbildningarna sker på:

- Heltid eller deltid
- Bunden eller distans
- Helt eller delvis på engelska

Det finns även:

- Behörighetsgivande förutbildning
- Enstaka kurser
- Försöksverksamhet YH-flex. Mer information finns på webbplatsen www.yrkeshogskolan.se/yh-flex

Innehåller sökfunktion för samtliga utbildningar inom yrkeshögskolan och möjlighet till filtrering samt länkar till respektive utbildningsanordnare.

Skillnader mellan utbildningsformerna:

- Yrkeshögskolan är arbetslivsdrivet medan högskolan är forskningsanknuten
- Utbud/innehåll ändras ofta inom yrkeshögskolan baserat på arbetslivets behov
- Regelverk och poängsystem skiljer sig åt mellan utbildningsformerna
- För yrkeshögskolan finns ingen gemensam antagning, ansökan sker istället direkt till respektive utbildningsanordnare
- Myndigheten bestämmer utbildningsutbudet via årlig ansökningsomgång och utifrån många olika kriterier

Av de 16 områden utgörs cirka 80% av utbildningar inom:

- Ekonomi, administration och försäljning
- Teknik och tillverkning
- Samhällsbyggnad och byggteknik
- Hälso- och sjukvård samt socialt arbete
- Data/IT

Cirka 20% av utbildningarna utgörs av:

- Hotell, restaurang och turism
- Transporttjänster
- Kultur, media och design
- Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske
- Pedagogik och undervisning
- Journalistik och information

Cirka 2% utgörs av:

- Juridik
- Säkerhetstjänster
- Friskvård och kroppsvård
- Miljövård och miljöskydd
- Övrigt

Ekonomi, administration och försäljning

- Vårdadministratör
- Inköpare
- Redovisningsekonom

Teknik och tillverkning

- Elkraftsingenjör
- Bryggeritekniker
- Diagnostekniker

Data/IT

- IT-säkerhet
- UX-designer
- Spelutvecklare
- VR-teknik

Samhällsbyggnad och byggteknik

- Bygglovshandläggare
- VVS-ingenjör
- Mätningstekniker

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

- Tandsköterska
- Stödpedagog
- Specialistundersköterska

Andra områden

- Paralegal
- Digital design
- Studiehandledare
- Lokförare
- Kontakttolk

- **227** anordnare bedrev utbildning
- **3 259** utbildningsomgångar pågick under året
- **2,2** behöriga sökande per utbildningsplats
- **86 000** studerande
- **32 900** påbörjade studier
- **17 100** examinerade och examensgraden var 71,6 procent.
- **89 %** av de examinerade hade arbete 2021 (avser examinerade 2020)
- **65 %** av dessa hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen (avser de som hade arbete 2021 av de som examinerades 2020)

Nyckeltalen avser utbildningar på minst 100 YH-poäng. Korta utbildningar (kurser och kurspaket) ingår inte. Statistik finns på myh.se/statistik

- Att söka till en YH-utbildning innebär stor skillnad mot högskolan
- Det finns inget gemensamt antagningssystem motsvarande antagning.se
- Studerande ansöker hos respektive anordnare som har olika ansökningsdatum
- Varje anordnare har egna antagningssystem. Många anordnare använder YH-antagning som erbjuds av ett privat företag.
- Utbildningarna har olika tillträdesprocesser
- För mer information om ansökan, ska de studerande alltid kontakta anordnaren

”Handbok för tillträde till YH” är ett stödmaterial som myndigheten har tagit fram. Den tilltänkta målgruppen är utbildningsanordnare, men det finns mycket information som även är av intresse för dig som arbetar med vägledningsfrågor. Handboken finns under publikationer på webbplatsen myh.se.

I respektive utbildnings utbildningsplan anger anordnaren krav på behörighet och vilka urvalsgrunder som anges.

Lag och förordning är ramverket.

Grundläggande behörighet till YH har den sökande som har:

- Gymnasieexamen från gymnasieskolan eller från kommunal vuxenutbildning eller
- Svensk eller utländsk utbildning som motsvarar ovanstående eller
- Bosatt i Norden och där behörig till motsvarande utbildning eller
- Genom utbildning, praktisk erfarenhet eller annan omständighet kan tillgodogöra sig utbildningen

En sökande ska "...ha de kunskaper i svenska som behövs".

Den som har annat modersmål än svenska, danska, färöiska, isländska eller norska ska ha de kunskaper i svenska som behövs.

Tänk på: En utbildning får bedrivas helt eller delvis på engelska vilket framgår på yrkeshogskolan.se.

- Utbildningar kan ha krav på särskilda förkunskaper
- Kraven ska vara nödvändiga för att kunna tillgodogöra sig utbildningen
- Kraven kan innefatta:
 - kunskaper från gymnasieskolans kurser eller motsvarande kunskaper
 - att det finns särskilda skäl såsom yrkeserfarenhet och andra kunskaper än ovanstående
 - andra villkor som t.ex. körkort

Reell kompetens är de faktiska kunskaper, färdigheter och kompetenser en person har oavsett hur personen har skaffat sig dessa.

Reell kompetens avgörs av varje utbildningsanordnare.

En sökande kan anses vara behörig utan att uppfylla behörighetskraven om hen bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen och utöva yrket som utbildningen leder till.

Behöriga på annat sätt ska delta i ett urval som anordnaren gör.

Högst 20 procent får antas på denna behörighetsgrund.

Grundläggande behörighet ("punkt 4")
genom utbildning, praktisk erfarenhet eller
annan omständighet har förutsättningar att
tillgodogöra sig utbildning.

Sökande ska även uppfylla:

- Grundläggande behörighet i svenska
- Särskilda förkunskapskrav
(om sådana ställs)

Behörig på annat sätt ("§ 4"). Sökande
bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen
och därefter utöva det yrke som utbildningen
förbereder för.

Behöver inte formellt uppfylla:

- Grundläggande behörighet
- Grundläggande behörighet i svenska
- Särskilda förkunskapskrav
(om sådana ställs)

- Finns fler behöriga sökande än platser får urval göras och då utifrån möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen
- Urvalsgrunder inkluderar betyg, särskilt prov, tidigare utbildning och yrkeserfarenhet
- Lottning är tillåtet vid lika meritvärde
- Eventuella särskilda prov ska avse kunskaper och färdigheter som är nödvändiga för att tillgodogöra sig utbildningen
- En skillnad mot högskolan är det inom YH kan det se olika ut från en utbildning till en annan samt att det saknas kvotgrupper

Svenska med yrkesinriktning (SMY) och **Särskilt pedagogiskt stöd (SPS)** är utökade ekonomiska stöd till utbildningsanordnaren.

Särskilt pedagogiskt stöd kan sökas i de fall den studerande har en dokumenterad funktionsnedsättning. Exempel på pedagogiskt stöd är teckenspråkstolk, anteckningsstöd, inläsning av litteratur och anpassad examination. SPS gäller enbart för utbildningar med statsbidrag.

Mer information finns i faktablad om respektive stöd. Dessa finns under Publikationer på vår webbplats myh.se.

Validering

Information om validering

”Validering innebär att en persons kunskaper och kompetenser kartläggs och bedöms på ett strukturerat sätt, för studier eller arbete, oavsett hur, var eller när de förvärvats.”

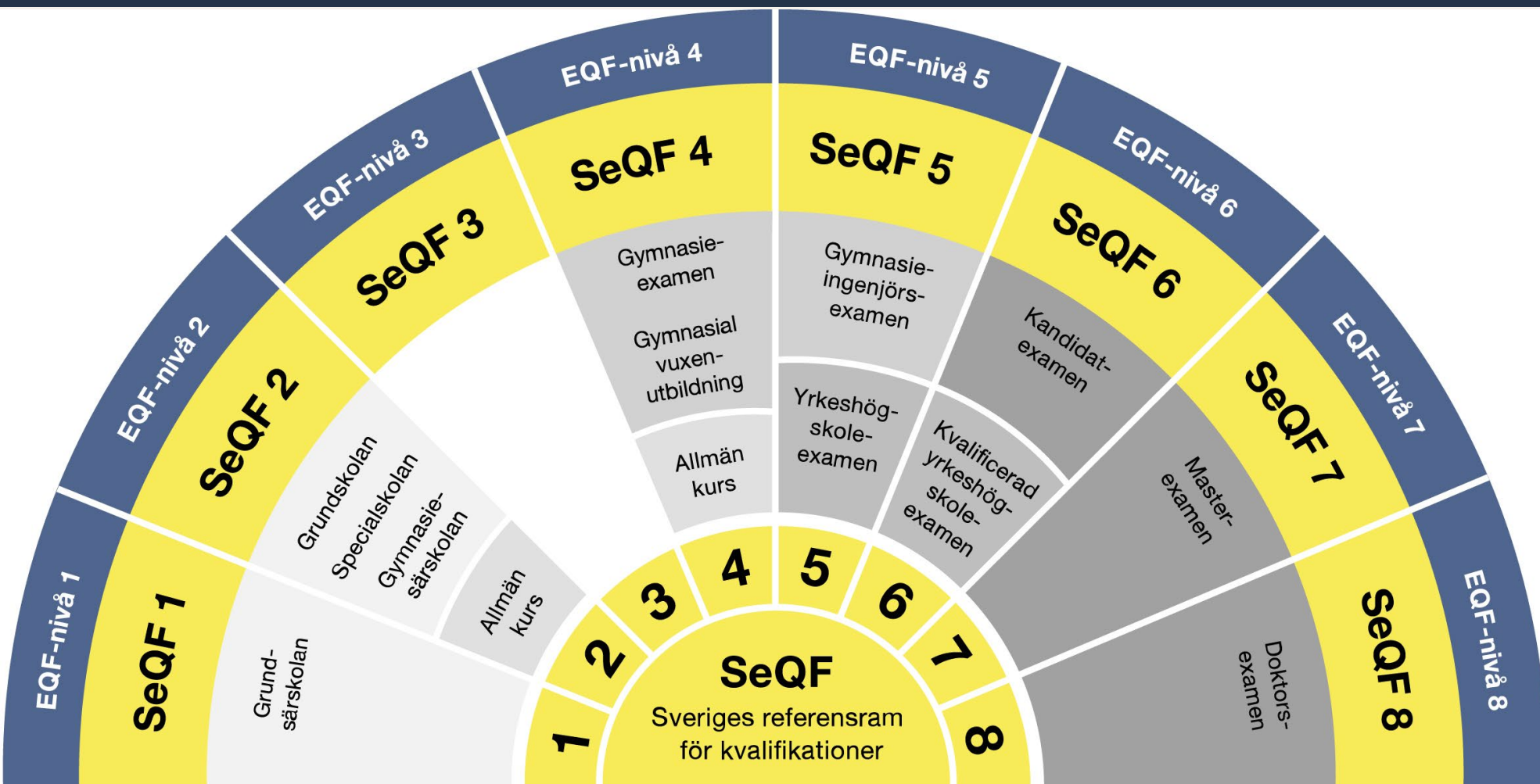
Myndigheten ska främja användningen och utvecklingen av validering inom de utbildningar som myndigheten ansvarar för. Myndigheten ska också stödja branscherna i deras arbete med att utveckla och kvalitetssäkra modeller för validering, samt informera om dessa.

Information om kvalifikationsramverk

Ett kvalifikationsramverk beskriver och nivåplacerar kvalifikationer i ett land. I Sverige är ramverket SeQF.

Nationella ramverk kopplas till EQF, det europeiska ramverket, och därmed kan kvalifikationer jämföras mellan olika länder. Ramverken gör det lättare att studera och arbeta i andra länder, vilket innebär ökad rörlighet, bättre resursnyttjande och ökad konkurrenskraft mot övriga världen.

SeQF – Sveriges referensram för kvalifikationer

EQF-nivå innebär den motsvarande nivån inom den europeiska referensramen för kvalifikationer.

Kvalifikationer som nivåplaceras av Myndigheten för yrkeshögskolan.

Kvalifikationer inom SeQF som är nivåplacerade av regeringen, se Förordning (2015:545), bilaga 2.

Summering

Summering

- Myndigheten har tre olika utbildningsformer (YH, konst- och kulturutbildningar samt tolk) och två nationella uppdrag (Validering samt Kvalifikationsramverket SeQF)
- Utbildningsformerna:
 - Är eftergymnasiala samt har egna regelverk och egna webbplatser/sökmotorer
 - Yrkehögskolan är störst, baseras på efterfrågad yrkeskompetens och är arbetslivsdrivna
 - Ansökan, behörighet och urval ser olika ut för de olika utbildningsformerna och det finns inget gemensamt antagningssystem mellan eller inom dem.
- Nationella uppdrag:
 - Validering innebär kartläggning och bedömning av en persons kunskaper, färdigheter och kompetenser
 - SeQF ett kvalifikationsramverk som ska underlätta arbete och studier mellan de länder som är anslutna